

Poruchy vyprazdňování střev

Mezi poruchy vyprazdňování střev patří zácpa, enkopréza (umazávání), inkontinence a průjem. Fyziologická frekvence vyprazdňování stolice se liší podle věku.

Zácpa

Zácpa (*obstipace*) je definována jako obtížné vyprazdňování tuhé stolice až nemožnost spontánní defekace. Jedná se o částečně subjektivní příznak. Může se jednat o samostatný problém (habituální, návyková zácpa), nebo o příznak provázející jiné onemocnění (zácpa organická, sekundární). Velmi důležité je odlišit organickou zácpu od funkční.^[1]

 Podrobnější informace naleznete na stránce Zácpa.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Zácpa (pediatrie).

Definice zácpy dle Římských kritérií II (1999)

Platí některá z uvedených možností:

- méně než 3 stolice v týdnu;
- tuhá stolice ve více než 25 % defekací;
- pocit nekompletního vyprázdnění ve více než 25 % defekací;
- nutnost manuálních manévru k usnadnění více než 25 % defekací (digitální evakuace stolice, podepření pánevního dna).^[1]

Patogeneze

Na vzniku zácpy se podílí snížený obsah vody ve stolici, prodloužený čas průchodu trávicím traktem, případně přítomnost mechanické překážky v terminální části trávicího traktu.^[1]

Terapie

Režimová a dietní opatření

Pravidelný denní režim a stravování, dostatečný příjem tekutin, dostatek vlákniny ve stravě (celozrnné produkty, ovoce, zelenina). Dostatek pohybu, masáže břicha a zákaz projímadel. Nácvik defekačního reflexu s využitím fyziologického gastrokolického reflexu (po probuzení sklenice vody, obvyklé ranní úkony, snídaně, s odstupem 20–30 minut pokus o defekaci).

Farmakologická léčba

Laktulóza, salinická projímadla, projímavé minerálky, klyzmata, léky stimulující motilitu tlustého střeva.^[1]

Domnělá zácpa

- projev přesudků či psychopatie^[2]

Pseudoobstipace

- při malém příjmu potravy^[2]

Enkopréza

- mimovolný odchod stolice (do prádla, na podlahu)^[2]

Umazávání (*soiling*)

- mimovolný únik kašovitě stolice při chronické zácpě
- stagnující stolice v rektu je na povrchu rozpouštěna a uniká
- může být mylně považován za průjem^[2]

Inkontinence stolice

Průjem

Průjem lze charakterizovat jako časté vyprazdňování řídké, neformované stolice. Jedná se o příznak se značným subjektivním zabarvením. Průjem je běžným projevem nejrůznějších poruch činnosti trávicího ústrojí. Průjmová onemocnění jsou ve světě příčinou až 20 milionů úmrtí ročně, nejvíce ohrožené jsou malé děti.^[3]

 Podrobnější informace naleznete na stránce Průjem.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Průjem (pediatrie).

 Podrobnější informace naleznete na stránce Diferenciální diagnostika průjmových onemocnění.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Terapie průjmových onemocnění.

Odkazy

Reference

1. KLENER, Pavel, et al. *Vnitřní lékařství*. 3. vydání. Praha : Galén, 2006. s. 608-609. ISBN 80-7262-430-X.
2. BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. ©2007. [cit. 2009]. <<http://www.jirben.wz.cz/>>.
3. KLENER, Pavel, et al. *Vnitřní lékařství*. 3. vydání. Praha : Galén, 2006. s. 610-613. ISBN 80-7262-430-X.

Použitá literatura

- HRODEK, Otto a Jan VAVŘINEC, et al. *Pediatrie*. 1. vydání. Praha : Galén, 2002. ISBN 80-7262-178-5.
- ŠAŠINKA, Miroslav, Tibor ŠAGÁT a László KOVÁCS, et al. *Pediatrica*. 2. vydání. Bratislava : Herba, 2007. ISBN 978-80-89171-49-1.